Приписъкъ водемъ отъ Капица и др. Казва че на десния брѣгъ на Ямтраса въ висината срещу Хисаръ (у него Царевецъ) уединена скала, че отвсѣки бокове на 100 крупна височина. На върха ѝ има малко пространство стояла "Славна" трапезица. Той казва че еще римлянитѣ били прѣдпазили тови твѣрди пунктъ за крѣпостчица, косто и днесъ се отрицала, но непоремѣ да се мѣрятъ свидѣтелствата на Капица, който че видилъ крупи на зидовете на тѣзи крѣпость е римско дѣло, несъмнѣ въ археологията по стѣнѣ да кажа че азъ слѣдящъ всички видени тука остатъци нищо българско издѣлка, а срещу тѣхнитѣ нѣколко камъни съ стѣнтове съ надписи и безъ надписи, какъ и имъ нѣкои на камъни не са освѣнъ прѣносени отъ нѣкои единъ само грубо гибель паметникъ отъ наглавникъ на стѣлпъ, който са виждат сега въ черква на св. Георгий, който казватъ отъ Требевицъ, сочи начо просто и по стара работа, за когато прѣдъ са писмъ е и Гетска или и на другъ нѣкой трикийски народъ.

Споредъ свидѣтелство на патриарха на Сѣтинския цкрь Гаврилъ Асенъ I на 1195 г. правилъ на трапезица черква на св. Іоанъ Рилски дѣто са покоили мощитѣ на преподобний о-

Требевицъ, така изговарятъ тѣрновлитѣ прилежи една мѣстность, колкото години въ долината на Ямтра, между високитѣ хлмове и лисове на които лежатъ днесъ градъ Тѣрново и селото Арбанасите е едно кръгло мѣсто, отдѣлно отъ високитѣ, съ които са прибѣрнали сиво кѣмъ сѣверочокъ, но такъ обособено въ кръгло та си и малко възвишено отъ прѣговетѣ на Ямтра, колкото въ причудливитѣ си извития тука го обикалятъ почти отъ три страни. То има пространство кръгомъ до лакти и само на С. срѣщу само то устие дервентъ е малко остро конечно а вредъ на около чисто кръгло и образно Като нарочно съ естественни камъни стѣни почти отъ еднаква височина. ~~въ Крушуна та~~ Вирда ся, да е било нѣкога кратеръ на нѣкой вулканъ, а послѣ въ мно го послѣдни времена, то не е било освѣнъ твѣрдѣнъ нѣкой за да варди устията на Ямтра, градецъ или при обществованиетo на близкитѣ нѣкои цвѣтущи нѣкога римски градъ Никополъ на Ямтра. (сега Никюпъ) или по-подирѣ на българско врѣме, когато си вирда на по-вратлива ко въ времена прѣдъ видъ друг нѣкои еще такивъ укрѣпления, въздигнати отъ българитѣ, при близитѣ лежащи на тѣ мѣста, каквато на пр. при Ловечъ, при твѣрдица и др. И днесъ въ развалинитѣ ся вирдятъ остатъци отъ твѣрди градени стѣни, болѣ нѣкои твѣрдо естественитѣ стѣни около-вратитѣ на всичкатa мѣстность и при сѣверната ѝ остро конечность ся вирдятъ остатъци отъ стѣлтове (купи) на укрѣпление. Послѣ обаче при разширенето на града, и отъ проводдласяванетo го за стѣнчень, видиса, по обществующитѣ днесъ развалини, да е стоялъ резиденция на царетѣ и на царската породица въ общо и да е билъ въ общото врѣме Като московскій Кремъ на Тѣрново. Тука трѣба да ся полагатъ градени отъ Иоана Александра свѣтли палати; тука може да са полагат че е била и съборна та черква Възнесение За когато споменуватъ древни нѣкои списания. — Кога и какъ ся били разорени тѣзи палати и черкви въ превземанѣто ли и по-подирѣ ли, не са знае, то разкопаванията обаче вирда са да ся са срупали отъ огънь, запалени отъ затворенитѣ въ тѣхъ при превземането войници, когато ни давать нѣкои знакове да мислимъ, или слѣдъ превземането отъ завоевателитѣ ограбени и изгорени вирда ся обаче че тѣ не ся останали тъ да са разкатвать постепенно въ пустошь.

Въ Земеописанието си Стоян Неофитъ Хилендарецъ (Бѣзвели изъ Котелъ) нарича това мѣсто трапезица; не помня добрѣ по чиши списанія въ стари нѣкои издания това мѣсто поименно трапезица, косто на исама примка на кръгла трапеза то положение то си. Въобще са мисличе днешното название требевецъ е изкорчено произношение на трапезица. Но мене ми са вирда Като насилствено това производство, защото не мисалще да вѣрвалъ че народотъ такъвъ изкорчаване да сторилъ въ народа въ устата това название трапезица да са прѣвърне на требевецъ, ако гледали на изкорчаванетo ни друг много души. При това името трапезица не е и българско за да са приеме на едно българско мѣсто. Азъ все мисля да не бѣде славенско нѣкое название до идѣ изкорчено въ днешнотo изговаряне и на това изложения еще повече да вѣрвалъ отъ какъ съмъ узналъ че една отъ въдъ шенноститѣ около Сараевъ Босна са нарича и днесъ Требевичъ (Нововрѣмя N. 1128 — 21 апр. (3 май) 1879

ГРАДСКИ АРХИВ СОФИЯ